

POROČILO O POSVETOVANJU Z JAVNOSTMI

(preglednica prejetih pripomb na predlog Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva - ZorR)

Predlagatelj:	Datum:
Vsi komentarji javnosti oddani na spletni strani e-Demokracija	7. 6. 2022 – 7. 7. 2022

Št. člena in odstavka ZorR	Predlog spremembe predlagane določbe	Utemeljitev
5. člen	<p>Komentar fizične osebe z dne 8. 6. 2022:</p> <p>Predlagam, da vsak rokodelec pred komisijo strokovnjakov dokaže, da zna določen izdelek sam izdelati. Kot dolgoletna rokodelka sem namreč na sejnih opazila, da si nekateri za pridobitev certifikata izposodijo izdelke, nato pa pod tem napisom prodajajo izdelke pripeljane z Budimpešte, z veletržnice, ki pokriva vzhodno Evropo in Kitajsko. Da smo rokodelci, ki ohranjamo našo kulturno in jo znamo tudi izdelati, izenačeni z mešetari je milo rečeno žaljivo.</p>	<p>Skladno s 5. členom predloga ZorR je predvideno imenovanje 4-članske komisije za ocenjevanje izdelkov. Glede na trenutno veljavna določila 15. čl. Obrtnega zakona, kjer je določena 3-članska komisija, se s predlogom ZorR predvideva večje število članov komisije, tako da se ta strokovno »obogati«. Skladno s predlogom ZorR merila in postopek ocenjevanja izdelkov podrobneje opredeli Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, s predhodnim soglasjem pristojnega ministrstva (MGRT). Zakonska določila za ocenjevanje rokodelskih izdelkov so splošna in sistemska, medtem ko bodo natančnejša določila glede izvajanja zakonskih določb, tudi za primere kot jih navajate v pripombi, podrobneje urejena z aktom OZS. Pri pripravi ZorR smo proučili tudi možnosti nadzora nad ponaredki na trgu s strani Tržnega inšpektorata RS. Ugotovili smo, da gre pri takšnih primerih za kršenje pravic intelektualne lastnine in da kot nadzorni organ v skladu z veljavno zakonodajo ne more biti pristojen Tržni inšpektorat RS. Nadzor nad uporabo blagovne znamke »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« sme skladno z zakonodajo s področja varstva intelektualne lastnine izvajati le imetnik blagovne znamke, tj. tisti, ki jo registrira pri Uradu RS za intelektualno lastnino, kar konkretno pomeni Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Le imetnik</p>

		<p>blagovne znamke torej sme uveljavljati ukrepe civilne ali kazenske narave za spore glede kršitve pravic intelektualne lastnine, npr. za neupravičeno uporabo simbola blagovne znamke, vključno z logotipom in nalepko na katerem je simbol.</p>
<p>2., 4. in 5. čl.</p>	<p>Komentar Medičarstvo Celec, s.p., z dne 13. 6. 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rokodelec se naj obravnava kot živa kulturna dediščina Slovenije in oseba katera končni izdelek naredi iz surovine oziroma porsurovine -rokodelstvo in ročno delo naj bodo dve različni stvari (kot opažam na sejmih se za rokodelce imajo nekateri kateri izrezujejo lesne izdelke z laserji) -rokodelci naj imajo znižan dddv na 5% oziroma naj bodo oproščeni, saj jih v Sloveniji skoraj ni več -mladi rokodelci naj so v prvih dveh letih oproščeni dajatev -poseben certifikat "Slovenski rokodelec" -oproščeni plačila raznih občinskih soglasij za prodajo na stojnicah (občina Gornja Radgona je lep primer) 	<p>Izrazi so opredeljeni v 2. členu predloga ZorR, med njimi je za rokodelstvo opredeljeno, da gre za različna tradicionalna znanja, spretnosti in veščine, ki se ohranjajo in prenašajo iz preteklosti in predstavljajo pomemben del nesnovne kulturne dediščine. Rokodelstvo so tudi različne oblike sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov. Rokodelski izdelek je v izrazih opredeljen kot predmet uporabne ali okrasne vrednosti, ki ga je izdelal rokodelec s pretežno ročnim delom, z uporabo tradicionalnih ali sodobnih orodij ter z ustreznim rokodelskim znanjem, spretnostmi in veščinami.</p> <p>Skladno s 5. členom predloga ZorR je predvideno, da se zaščita rokodelskih izdelkov izvaja s certificiranjem na podlagi ZorR ali s certificiranjem kolektivnih blagovnih znamk. Za kakovostno izdelane rokodelske izdelke tako lahko posameznik pridobi certifikat na podlagi ZorR, ki ga na podlagi meril in pozitivnega mnenja ocenjevalne komisija izda Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Predlog ZorR določa, da ocenjevalno komisijo sestavljajo strokovnjaki s področij etnologije in kulturne antropologije, umetnostne zgodovine ter industrijskega in unikatnega oblikovanja. S to ureditvijo je tako predvidena posodobitev in nadgraditev trenutno veljavne ureditve podeljevanja certifikatov izdelkom domače in umetnostni obrti na podlagi 15. člena Obrtnega zakona (certifikat »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija«). Skladno s 4. členom predloga ZorR se zaščita rokodelcev izvaja s podeljevanjem naziva »vrhunski rokodelec«. Naziv lahko pridobi tisti rokodelec, ki obvlada določeno rokodelsko panogo in je usposobljen za prenos rokodelskega znanja. Listino se pridobi pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije na podlagi opravljenega neformalnega usposabljanja v</p>

		<p>obliki rokodelske sheme ali na podlagi pozitivnega menja komisije po pogojih, ki so opredeljeni v 4. členu predloga ZorR.</p> <p>Predlog ZorR ne posega v zadeve, ki so urejene s področno zakonodajo. Tako na primer se bodo zadeve določanja morebitne znižane stopnje DDV in oprostitve plačila DDV za rokodelske izdelke urejale z zakonom o davku na dodano vrednost, morebitna oprostitvev dajatev za mlade rokodelce pa v področni zakonodaji, ki ureja delavnopravno ureditev. Prav tako s predlogom ZorR ni predvideno poseganje v ureditev kritja oziroma oprostitve plačila občinskih taks saj to sodi v pristojnost posameznih občin.</p>
16. čl.	<p>Komentar fizične osebe z dne 18. 6. 2022:</p> <p>Rokodelsko dejavnost imam prijavljeno kot osebno dopolnilno delo. Tukaj pa naletim na nesorazmerno nizek procent priznanja stroškov za material, v mojem primeru za volno: samo 10%. Za en par volnenih nogavic, ki jih pletem 7 ur, dam 8 eurov za nakup ovčje volne. Kar v končni ceni 26 eurov predstavlja 37% samo za nakup ovčje volne. Dodatni stroški so za oblikovanje informativnih lističev, ki jih priložim pletenini: amortizacija osebnega računalnika in amortizacija tiskalnika, strošek za risalni papir, za črno in barvno kartušo, za sukanec za spenjanje ter za pletilke.</p> <p>Vse to skupaj znatno presega teh priznanih samo 10% stroška za material pri napovedi akontacije dohodnine. Nujno je potrebno zvišati ta procent iz sedanjih zgolj 10% in priznati vsaj 40% stroškov za material. Če res želimo ohranjati in razvijati rokodelstvo.</p> <p>Če res želimo finančno vzpodbuditi rokodelstvo v Sloveniji: kadar samo oglašujemo svoje izdelke, nič pa dejansko ne prodamo, takrat je potrebno ukiniti plačevanje vrednotnice za osebno dopolnilno delo. Sedaj sem morala vsak mesec kupovati vrednotnico, samo zaradi oglaševanja, kar je navadno odiranje. Želimo si, da kadar rokodelec/ka samo oglašuje svoje izdelke, da ne bi bilo potrebno plačevati vrednotnice. Vrednotnico naj bi bilo</p>	<p>Področje osebnega dopolnilnega dela urejata Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14, 47/15 – ZZSDT, 43/19 in 121/21 – ZJN-3B) ter Pravilnik o osebnem dopolnilnem delu (Uradni list RS, št. 94/14 in 56/22), področje obdavčitve dohodka za opravljeno osebno dopolnilno delo pa Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo in nasl. spremembe). Predlog ZorR ne posega v zadeve, ki so urejene s področno zakonodajo. Morebitne izjeme od veljavnih sistemskih ureditev v področni zakonodaji se bodo lahko skladno s 16. členom ZorR podale kot predlogi ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva (kot npr. predlog izjeme glede pridobitve vrednotnice, predlog izjeme pri obračunu in plačilu prispevka za osebno dopolnilno delo, predlog za spremembo obračuna dohodnine ter uveljavljanje normiranih in dejanskih stroškov).</p>

	potrebno kupiti samo v primeru prodaje izdelka.	
2. čl.	<p>Komentar Centra za domačo in umetnostno obrt, Rokodelske zadruge, z.b.o., so.p., Slovenska Bistrica, z dne 27. 6. 2022:</p> <p>1) V poglavju »Ocena stanja in razlogi za sprejem predloga zakona« na str. 6, zadnji odstavek, ponovno predlagamo dopolnitev teksta, ki daje popolno informacijo o dokumentu Nacionalno zavezništvo za rokodelstvo. Iz osnutka predloga zakona v navedenem odstavku ni razvidno, kako je dokument nastal. »Leta 2018 je Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije oblikoval dokument »Nacionalno zavezništvo za rokodelstvo«, ki je bil široko javno in strokovno podprt ter podpisan s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za kulturo in Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. V dokumentu je bila izražena zaveza po sooblikovanju izhodišč za sprejem učinkovitih zaščitnih ukrepov, ki bi zagotovili ohranitev in razvoj rokodelskega znanja ter ekonomsko preživetje njegovih nosilk/cev. Namen podpisa /.../«</p> <p>2) V ZorR predlagamo spolno vključujočo rabo jezika in izločitev besedila v 2. točki 2. člena »(v nadaljnjem besedilu: rokodelec)«. Menimo, da je nujno, da sodoben zakon obravnava in uporablja oba spola enakovredno. Izhajajoč iz podatkov v I. poglavju (ocena stanja) je med rokodelkami in rokodelci 67 % žensk in 32 % moških, rokodelci so torej predvsem rokodelke.</p> <p>3) V 3. točki 2. člena predlagamo, da se za besedo »uporabne« doda »ali okrasne«.</p>	<p>1) Dopolnjeno besedilo v poglavju »Ocena stanja in razlogi za sprejem predloga zakona«.</p> <p>2) V Nomotehničnih smernicah Službe Vlade RS za zakonodajo je zapisano, da se za oznako oseb, katerih spol ni vnaprej znan, uporablja moški spol. Tudi Poslovnik državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) v besedilu členov zakona določa »uporabo ženskega in moškega spola v prvih členih oziroma (posameznih) poglavjih predloga zakona, ki določajo temeljne subjekte predloga zakona, z navedbo, da se v nadaljnjem besedilu uporabi naslavljanje v moškem spolu.«</p> <p>3) Dopolnjena je 3. točka 2. člena predloga ZorR skladno s predlogom.</p>
4. čl.	<p>Komentar fizične osebe z dne 27. 6. 2022:</p> <p>Predlagam, da se v osnutku ZorR zapisan termin "vrhunski rokodelec" nadomesti z ustrežnejšim terminom. Ker gre za termin, ki vključuje prenos rokodelskih znanj, predlagam, da se termin "vrhunski rokodelec" nadomesti s terminom "rokodelec inštruktor".</p>	<p>Menimo, da izraz inštruktor ni primeren. Primeroma navajamo poklicni standard »inštruktor/inštruktorica klekljanja«, ki določa pogoje glede ravni zahtevnosti (VI) in glede poklicnih kompetenc. Menimo, da bi bila izenačitev pogojev za pridobitev naziva inštruktor po pogojih tega zakona neenakopravna glede na višje pogoje za pridobitev tega naziva po nacionalni poklicni kvalifikaciji.</p>

<p>15. in 16. čl.</p>	<p>Komentar fizične osebe z dne 27. 6. 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znižanje davčne stopnje za rokodelska podjetja. - Nepovratna sredstva za razvoj rokodelskih podjetij z namenom spodbujanja novih zaposlitev, rasti in ustvarjanja dodane vrednosti (ni dovolj le razstavljeni, potrebno je uspešno nastopati na trgu). - Pri pripravi razpisov vključiti dodatna merila, ki rokodelskim podjetjem omogočajo boljši položaj (primer: dodatno točkovanje, če je podjetje nosilec slovenske kulturne dediščine,..). - Po vzoru kmetijskega ministrstva, ki je določilo odstotek slovenske hrane v javnih ustanovah bi bilo dobro vključiti tudi delež rokodelskih izdelkov (ki so najvišje kakovosti, ustrezno selekcionirani in z najvišjimi priznanji) v namene protokolarnega obdarovanja. - Vključitev najbolj uspešnih slovenskih rokodelskih podjetij z bogatimi izkušnjami tudi v mednarodnem poslovanju, v posvetovalno skupino in druge javne ustanove, ki delujejo v dobro rokodelstva. 	<p>Predlog ZorR ne posega v zadeve, ki so urejene s področno zakonodajo. Tako na primer se bodo zadeve določanja morebitne znižane stopnje DDV in oprostitve plačila DDV za rokodelske izdelke urejale z zakonom o davku na dodano vrednost.</p> <p>Predvideni so javni razpisi ministrstva posebej za rokodelstvo, pa tudi vključitev rokodelstva v javne razpise na področju turizma.</p> <p>Konkretni predlogi se bodo lahko obravnavali v posvetovalni skupini, ki bo obravnavala strokovna izhodišča in pripravljala predloge za celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju. Skupino bodo sestavljali predstavniki nosilcev in tudi drugih subjekti podpornega okolja, vanjo bodo vključeni strokovnjaki s področja rokodelstva. Posvetovalna skupina bo tako ministrstvu lahko predlagala ukrepe, ki jih bo ministrstvo podprlo, tudi finančno.</p>
<p>4. in 8. čl., predlog novega člana</p>	<p>Komentar Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije z dne 30. 6. 2022:</p> <p>Predlagana je sprememba petega. odst. 4.čl. predloga ZorR, tako da se k izvajalcem usposabljanja po rokodelski shemi doda KGZS ter sprememba sedmega. odst. 4.čl. tako da se v strokovno komisijo, ki deluje pri OZS, doda člana KGZS.</p> <p>Predlagana je sprememba 8.čl. predloga ZorR, tako da se za nosilca podpornega okolja določi tudi KGZS. Skladno s tem se predlaga nov 13. člen, ki določa aktivnosti KGZS usmerjene v uresničevanje ciljev in namena zakona.</p>	<p>Peti odstavek 4. čl. je spremenjen, tako da se glasi: »Usposabljanje v obliki rokodelske sheme organizira Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in izvaja v sodelovanju z rokodelskimi centri, Konzorcijem rokodelskih centrov Slovenije, Zvezo društev upokojencev Slovenije ali drugimi subjekti podpornega okolja iz 7. člena tega zakona«. Glede na to, da omenjeni 7. člen predloga ZorR med subjekte podpornega okolja uvršča tudi nosilce dopolnilne dejavnosti na kmetiji povezane z rokodelstvom, bo s tem zagotovljena možnost, da bodo v izvedbo usposabljanj po rokodelski shemi, po potrebi lahko vključeni tudi kmetje, ki se ukvarjajo s posamezno rokodelsko panogo kot dopolnilno dejavnostjo na kmetiji.</p> <p>Sedmi odstavek 4. člena predloga ZorR, ki opredeljuje sestavo komisije, ki bo ocenjevala usposobljenost</p>

		<p>posameznega rokodelca po vnaprej določenih merilih smo razširili s predstavnikom Slovenskega etnografskega muzeja. Namen razširitve sestave komisije je v tem, da so v njej zastopani nosilci podpornega okolja iz 8. člena predloga ZorR (z izjemo pristojnega ministrstva in posameznih rokodelskih centrov).</p> <p>V zvezi s predlagano spremembo 8. člena pojasnjujemo, da omenjeni člen predloga ZorR opredeljuje nosilce podpornega okolja rokodelstva, kamor so umeščene le tiste organizacije, ki so organizacijsko in strukturno močno povezane z rokodelstvom in temu posvečajo tudi večji del svoje dejavnosti.</p> <p>Glede na vlogo, sestavo in naloge Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, kot stanovske organizacije kmetov, ki v okviru svojih pristojnosti strokovno usklajuje, svetuje, promovira in zastopa interese kmetov, torej tudi tistih, ki se ukvarjajo z rokodelstvom, menimo, da Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v primerjavi s preostalimi organizacijami, ki so vključene v 8. člen predloga ZorR, ne moremo vključiti med nosilce podpornega okolja rokodelstva. Kot že omenjeno, pa so nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji povezane z rokodelstvom, v skladu s 7. členom predloga ZorR, vključeni v podporno okolje rokodelstva.</p> <p>Ker tudi Medresorska delovna skupina za preново systemske ureditve področja rokodelstva, ki jo je 25. 10. 2018 ustanovila Vlada RS, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije ni opredelila kot ene izmed najpomembnejših organizacij na področju rokodelstva, nismo naklonjeni k predlogu, da se v predlog ZorR doda nov, 13. člen z naslovom »Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije«, ki bi opredeljeval njene aktivnosti ter določal koordinatorskega specialista za področje rokodelstva, ki bi se financiral iz proračuna Republike Slovenije, na podlagi sklenjene pogodbe med Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije ter pristojnim ministrstvom. Pri tem pa izpostavljamo, da bo Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, skladno s 15. členom predloga ZorR, lahko sodelovala v posvetovalni skupini, kot predstavnica subjektov podpornega okolja iz</p>
--	--	---

		7. člena predloga ZorR, kjer bo lahko predlagala obravnavo strokovnih izhodišč in predlogov ukrepov za celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju.
16. čl.	<p>Komentar fizične osebe z dne 2. 7. 2022:</p> <p>Rokodelka izpostavlja visoke stroške materiala za izdelovanje čipk in izobraževanj v rokodelski delavnicah. Ugotavlja tudi, da rokodelske dejavnosti izginjajo, znanje pa se ni preneslo na mlado generacijo.</p>	<p>Skladno s 15. členom predloga ZorR se bodo lahko konkretni predlogi obravnavali v posvetovalni skupini, ki bo obravnavala strokovna izhodišča in pripravljala predloge za celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju. Skupino bodo sestavljali predstavniki nosilcev in tudi drugih subjekti podpornega okolja, vanjo bodo vključeni strokovnjaki s področja rokodelstva. Posvetovalna skupina bo lahko ministrstvu predlagala ukrepe, ki jih bo ministrstvo določilo skladno s 16. členom predloga ZorR in jih podprlo, tudi finančno (npr. z javnimi razpisi).</p> <p>Prenos rokodelskih znanj bo država finančno podprla tudi preko financiranja neformalnih usposabljanj v obliki rokodelske sheme, ki jih bo izvajala OZS skladno s 4. čl., v obliki financiranja stroškov certificiranja rokodelskih izdelkov skladno s 5.čl. ter financiranja programskih vodij v rokodelskih centrih skladno z 11.-13. členom.</p>
2., 4., 5., 6. in 11. čl.	<p>Komentar fizične osebe z dne 5. 7. 2022:</p> <p>Rokodelka predlaga, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se naziv »vrhunski rokodelec« v 2.čl. spremeni v »rokodelski mojster«, - se v zakon zapiše možnost, da se obstoječe rokodelske centre odpre za nove rokodelce ter da se zapiše možnost odpiranja novih rokodelskih centrov glede na potrebe rokodelskih panog, enakomerno ozemeljsko pokritost Slovenije ali potrebe rokodelcev samih, - je potrebno opredeliti kakšno zaščito oz. pred čim bo pridobljeni naziv ščitil vrhunskega rokodelca oz. rokodelskega mojstra, ali bo rokodelcem omogočeno prenašanje znanja tudi brez formalnega dokazovanja primernosti, 	<p>Naziv »mojster« je že opredeljen z zakonodajnimi pogoji glede minimalne stopnje izobrazbe. Menimo, da bi bila izenačitev pogojev za pridobitev naziva »rokodelski mojster« po pogojih tega zakona neenakopravna glede na pogoje za pridobitev naziva mojster po veljavni zakonodaji.</p> <p>Posamezni rokodelski centri v predlogu ZorR niso poimensko izpostavljeni, s čimer se zagotavlja enakopravno obravnavo ter hkrati dopušča možnost ustanavljanja novih rokodelskih centrov v prihodnosti. Interno delovanje posameznega rokodelskega centra oz. pogoje za sprejem rokodelcev v posamezni center ne more biti urejeno v ZorR, saj z zakonskimi določili ne moremo posegati v delovanje in statusne oblike</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - se v zakonu opredeli oziroma ovrednoti minimalna urna postavka rokodelskega dela in minimalno urno postavko za prenos znanja, - da morajo biti vrhunski rokodelci združeni v obliko društva ali zveze, kjer bodo kot nosilci podpornega okolja izkazovali interese, - v okviru postopka pridobivanja certifikata rokodelskim izdelkom uveljavi možnost pridobitve certifikata za asortima rokodelskih izdelkov, - bi moral biti z zakonom predpisan nadzor kvalitete in materialne vrednosti rokodelskih izdelkov in postaviti ločnico med rokodelci in vrhunskimi rokodelci (dohodnina, marže, DDV, prodaja na tržnicah, na domu, v trgovinah), - dejavnosti iz 4. in 5.čl. zakona pomenijo dodaten strošek za rokodelca, - seznam rokodelskih panog bi moral biti priloga zakona, poudarjene bi morale biti izumirajoče panoge, - v praksi se ne izvaja povezovanje rokodelskih centrov na lokalni in regionalni ravni, ustanoviti bi bilo potrebno nove centre, da bo regionalna pokritost bolj enakomerna. 	<p>posameznih rokodelskih centrov.</p> <p>Z listino, s katero se bo podeljeval naziv vrhunski rokodelec, bo rokodelec dokazoval, da obvlada posamezno rokodelsko panogo in da je ustrezno usposobljen z prenos rokodelskega znanja. Z listino se bo tako ovrednotilo rokodelčevo znanje, hkrati pa bo imel preko usposabljanja po rokodelski shemi možnost pridobiti tudi morebitna manjkajoča pedagoško-andragoška znanja, ki so izrednega pomena pri prenosu znanja.</p> <p>Predlog ZorR ne posega v zadeve, ki so urejene s področno zakonodajo, zaradi česar ne bo opredeljeval minimalne urne postavke rokodelskega dela in minimalne urne postavke prenosa znanja.</p> <p>Predlog ZorR ne more nalagati zakonske obveznosti povezovanja vrhunskih rokodelcev v kakršnekoli oblike združevanja (društva, zveze).</p> <p>Skladno s predlogom ZorR merila in postopek ocenjevanja izdelkov podrobneje opredeli Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, s predhodnim soglasjem pristojnega ministrstva (tudi glede možnosti ocenjevanja asortimana izdelkov). Zakonska določila za ocenjevanje rokodelskih izdelkov so splošna in sistemska, medtem ko bodo natančnejša določila glede izvajanja zakonskih določb podrobneje urejena z aktom OZS.</p> <p>Pri pripravi ZorR smo proučili tudi npr. možnosti nadzora nad ponaredki na trgu s strani Tržnega inšpektorata RS. Ugotovili smo, da gre pri takšnih primerih za kršenje pravic intelektualne lastnine in da kot nadzorni organ v skladu z veljavno zakonodajo ne more biti pristojen Tržni inšpektorat RS. Nadzor nad uporabo blagovne znamke »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« sme skladno z zakonodajo s področja varstva intelektualne lastnine izvajati le imetnik blagovne znamke, tj. tisti, ki jo registrira pri Uradu RS za intelektualno lastnino, kar konkretno</p>
--	--	---

		<p>pomeni Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Le imetnik blagovne znamke torej sme uveljavljati ukrepe civilne ali kazenske narave za spore glede kršitve pravic intelektualne lastnine, npr. za neupravičeno uporabo simbola blagovne znamke, vključno z logotipom in nalepko na katerem je simbol. Glede marž in DDV pa gre, kot že pojasnjeno, za zadeve, ki so urejene s področno zakonodajo, v katero predlog ZorR ne more posegati.</p> <p>Dejavnosti iz 4. in 5. čl. ne predstavljajo dodatnih stroškov za rokodelce, saj predlog ZorR za njihovo izvedbo predvideva podelitev javnega pooblastila Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, kar bo financirano iz državnega proračuna. Na tej podlagi bodo v skladu s cilji in namenom predloga ZorR rokodelci povsem oproščeni plačila dosedanjega nadomestila stroškov za izdajo certifikata, prav tako bodo oproščeni tudi plačila stroškov pridobitve listine vrhunski rokodelce.</p> <p>Seznam rokodelskih panog bo zajet v podzakonskem predpisu pristojnega ministrstva, ki ga bo v skladu s predlogom ZorR moralo sprejeti najkasneje v štirih mesecih od uveljavitve ZorR in v katerem bo zajeto terminološko poimenovanje in sam opis posameznih rokodelskih panog. V okviru priprave seznama bo posamezna rokodelska panoga evalvirana z vidika rokodelskih in obrtniških znanj, spretnosti in veščin, ohranjanja regionalnih razpoznavnosti in kultur, varstva in bogatenja kulturne dediščine, z vidika identitete, prepoznavnosti ter družbenega in gospodarskega napredka, z vidika učinkov na medgeneracijsko povezovanje, vseživljenjsko učenje, turizem in tudi drugih kriterijev. Glede panog, ki izginjajo, se bodo lahko na podlagi 16. člena določili konkretni ukrepi v obliki neposrednih finančnih spodbud (javni razpisi).</p> <p>Kot že pojasnjeno, posamezni rokodelski centri v predlogu ZorR niso poimensko izpostavljeni, s čimer se zagotavlja enakopravno obravnavo ter hkrati dopušča možnost</p>
--	--	---

		ustanavljanja novih rokodelskih centrov v prihodnosti.
novo poglavje	<p>Komentar Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij z dne 5. 7. 2022:</p> <p>Predlaga se, da se za IV. Poglavjem doda novo V. poglavje, ki določa status nevladnih organizacij v javnem interesu na področju ohranjanja in razvoja rokodelstva, v skladu za zakonom, ki ureja nevladne organizacije. Podrobnejše pogoje za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju ohranjanja in razvoja rokodelstva, predpiše minister. Doda naj se prehodna določba, da pristojni minister najkasneje v štirih mesecih od uveljavitve zakona sprejme ta predpis.</p> <p>Obrazloženo je, da trenutno veljavna zakonodaja omogoča, da organizacije lahko pridobijo status nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture skladno s pogoji določenimi z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo, ne omogoča pa pridobitev statusa nevladne organizacije (društva, zasebni zavodi, ustanove...) v javnem interesu na področju rokodelstva.</p>	<p>Po trenutno veljavni ureditvi lahko organizacije, ki se ukvarjajo z ohranjanjem rokodelstva kot kulturne nesnovne dediščine, že pridobijo status nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture. Nevladni organizaciji, ki deluje na področju kulture se lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture, če delovanje na tem področju presega interese njenega ustanovitelja oz. članov in če je splošno koristno. Podrobnejši pogoji za pridobitev omenjenega statusa so opredeljeni v 80. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg in 3/22 – ZDeb).</p> <p>O sami vlogi oziroma o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu tako odloča Ministrstvo za kulturo, zaradi česar s predlogom ZorR ne moremo posegati v pristojnost in delovanje drugega resornega ministrstva. Prav tako izpostavljamo, da Ministrstvo za kulturo odloča tudi o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva kulturne dediščine, in sicer na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg).</p> <p>Pri tem še poudarjamo, da je skladno s 15. členom predloga ZorR predvideno imenovanje posvetovalne skupine na ministrstvu, ki bo obravnavala strokovna izhodišča in pripravljala predloge za celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju. Skupino bodo sestavljali predstavniki nosilcev in drugi subjekti podpornega okolja, vanjo bodo vključeni strokovnjaki s področja rokodelstva. Skladno s 16. členom predloga ZorR bo lahko posvetovalna skupina ministrstvu podala predloge vsebinskih ukrepov, predvideno pa je tudi njihovo financiranje (v obliki javnih</p>

		razpisov za področje rokodelstva, kamor se bodo lahko prijavile tudi obstoječe nevladne organizacije, ki delujejo na področju rokodelstva).
splošno	<p>Komentar Združenja občin Slovenije z dne 7. 7. 2022:</p> <p>Združenje občin Slovenije pozdravlja pripravo zakona in poudarja, da bodo občine nadaljevale z aktivnostmi pri ohranjanju rokodelstva. Predlagajo, da se jih vključi v posamezne projekte, pri čemer opozarjajo, da v kolikor bi občinam z zakonom naložili opravljanje določenih nalog, da je skladno z 24. čl. Zakona o lokalni samoupravi potrebno za-to zagotoviti ustrezna finančna sredstva.</p>	<p>Predlog ZorR v 7. členu sicer prepozna občine (in lokalne skupnosti) kot subjekte podpornega okolja rokodelstva, vendar s tem in z drugimi členi ne posega v pristojnost in naloge občin, tudi ni predvideno, da bi se z ZorR na občine preneslo opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti. V kolikor se bodo skladno s 16. členom ZorR določili ukrepi v obliki vsebinskih rešitev in aktivnosti s katerimi se bo podpiralo in uresničevalo celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na lokalni ravni, vas bomo seveda obvestili oziroma bomo občine pozvali, da se v okviru svojih pristojnosti vključijo v posamezne projekte.</p>
Uvodni del vladnega gradiva, 4.čl.	<p>Komentar Slovenskega etnografskega muzeja z dne 6. 7. 2022:</p> <p>Predlaga se korekcija na str. 13 v poglavju I. Uvod, 1. točka, na način, da se namesto Ministrstva za kulturo kot nosilec oznake Registra nesnovne kulturne dediščine navede Slovenski etnografski muzej, koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine.</p> <p>V prvi alineji 6. odstavka 4. člena zakona se zbríše navedba, ki določa, da se listina izda na podlagi pozitivnega mnenja komisije, ki oceni rokodelca po merilu, da je rokodelec kot nosilec vpisa enote s področja rokodelstva v registru nesnovne kulturne dediščine. Določba ni v skladu z Unescovo Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine (2003). Le-ta ne predvideva certificiranja nesnovne kulturne dediščine.</p> <p>V 7. odstavku 4. člena zakona se predlaga širitev strokovne komisije pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije na štiri člane, ki bi jo sestavljali predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, predstavnik konzorcija rokodelskih centrov Slovenije, predstavnik Zveze društev upokojencev Slovenije in predstavnik Slovenskega etnografskega muzeja. Slovenski etnografski muzej je javni zavod, ki ga je Vlada RS ustanovila za uresničevanje nalog zbiranja,</p>	<p>Predlog, da se v vladnem gradivu v poglavju I. Uvod, 1. točka, na str. 13 popravi besedilo, ki določa nosilca znaka Register nesnovne kulturne dediščine, je upoštevan. Nosilec znaka je Slovenski etnografski muzej / Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine.</p> <p>V šestem odstavku 4. člena predloga ZorR je določeno, da lahko rokodelec pridobi naziv vrhunski rokodelec tudi na podlagi pozitivnega mnenja komisije, ki oceni rokodelca po merilih. Med več naštetimi merili je tudi merilo, da je rokodelec nosilec vpisa enote s področja rokodelstva v registru nesnovne kulturne dediščine. Določba šestega odstavka 4. člena določa merila po katerih komisija oceni usposobljenost rokodelca za pridobitev naziva vrhunski rokodelec in ne gre za postopek izdaje certifikata rokodelskim izdelkom.</p> <p>Predlog je utemeljen, ker je javni zavod eden izmed nosilcev podpornega okolja iz 8. člena predloga ZorR. komisija iz sedmega odstavka 4. člena predloga ZorR, ki deluje pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, se iz</p>

	<p>ohranjanja, dokumentiranja, preučevanja, interpretacije, upravljanja in razstavljanja premične in nesnovne kulturne dediščine, povezanih z načini življenja v slovenskem etničnem prostoru med Slovenci po svetu, posredovanje vedenj o tej dediščini javnosti ter skrbi za pozitiven odnos do kulturne raznolikosti in drugih kultur. V okviru muzeja deluje Kustodiat za obrt in trgovino, ki je vpet v raziskovanje in razvoj področja rokodelstva na področju celotne Slovenije.</p>	<p>tričlanske razširi v štiričlansko, tako da se članom doda še predstavnika Slovenskega etnografskega muzeja.</p>
<p>1., 2., 4., 5. in 16. čl.</p>	<p>Komentar Filozofske fakultete, Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo, dopis z dne 7. 7. 2022 (zbrani komentarji s strokovnega srečanja na temo razprave o osnutku Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva):</p> <p>člen 1 V 1. čl. naj se opredelitev termina »kulturna dediščina« razširi tako, da se eksplicitno naslavlja premično in nepremično kulturno dediščino.</p> <p>člen 2 Predlaga se dopolnitev izraza »rokodelstvo« tako, da se z izrazom označuje vse tiste dejavnosti, ki so bile do konca 19. stoletja imenovanje hišna industrija, hišna delavnost, domača in umetna oz. umetnostna obrt. Predlaga se umik izraza domača in umetnostna obrt iz besedila zakona, ker je njegova raba zastarela. Izraz »rokodelski izdelek« naj se dopolni tako, da se poleg besedne zveze »uporabne vrednosti« doda tudi »okrasne umetnosti«. Za izraz »rokodelska shema« naj se uporabi izraz »rokodelski sistem«, ker termin shema ne pokriva širine rokodelskega izobraževanja, ki pokriva praktično delo in pedagoške vsebine in ne le neformalno usposabljanje, kot implicitno nakazuje izraz »shema«.</p> <p>Uporaba naziva »vrhunski rokodelec« je v splošni rabi popolnoma neuveljavljen in zato neprimeren, zato se predlaga uporaba naziva »mojster rokodelec«. Izraz »vrhunski« implicitno nakazuje na to, da so vsi izdelki nekega rokodelca v vseh aspektih (tehnološkem znanju, oblikovanju ipd.) vrhunski, kar pa nujno ne drži za vse izdelke, ki jih rokodelec izdelava. Poleg tega z izrazom mojster označujemo zelo različna mojstrstva, od tistih, ki se navezujejo na</p>	<p>1. Člen</p> <ul style="list-style-type: none"> - izraz kulturna dediščina je dopolnjen s »premična in nepremična« <p>2. člen</p> <ul style="list-style-type: none"> - izraz rokodelski izdelek: Upoštevane so pripombe glede definicije izdelka, da gre za predmet uporabne ali okrasne vrednosti. Uporaba izraza »domača in umetnostna obrt« v 21. členu ZorR sledi iz dejstva, da se določeni veljavni zakoni in predpisi še vedno sklicujejo na ta izraz, kar pomeni, da se izraz še vedno uporablja, zato ga pravno-formalno moramo obdržati. Izrazi kot so hišna industrija, hišna delavnost, domača in umetna oz. umetnostna obrt so zastareli in niso vključeni v ZorR. - izraz mojster: Naziv »mojster« je opredeljen z zakonodajnimi pogoji glede minimalne stopnje izobrazbe. Menimo, da bi bila izenačitev pogojev za pridobitev naziva mojster rokodelec po pogojih tega zakona neenakopravna glede na pogoje za pridobitev naziva mojster po veljavni zakonodaji. Vse besedne zveze in izpeljanke z nazivom mojster vnašajo dvoumnost glede razumevanja zakonodajnih določb in niso dopustne. Dopušča se možnost, da se na listini, ki jo izda OZS, navede tudi za katero rokodelsko panogo je podeljen naziv. Pri vodenju javnega registra vrhunskih rokodelcev je tak način identificiranja rokodelske panoge že predviden (gl. deveti odst. 4. čl. ZorR).

	<p>peto stopnjo izobrazbe, do splošnih poimenovanj najrazličnejših in predvsem najboljših dosežkov na področju ustvarjalnosti, umetnosti itn. Imamo opraviti z dvema različnima pojmom: mojster obrtnik in mojster rokodelc. Pri tem je mojster obrtnik opredeljen z zakonodajnimi pogoji glede izobrazbe, mojster rokodelc pa z drugimi sestavinami (certifikat, prenos rokodelskega znanja, tehnologija, ustvarjalni opus idr.). Predlagamo rabo naziva rokodelski mojster/rokodelska mojstrica + ime panoge (npr. rokodelski mojster pletar, rokodelska mojstrica pletarka).</p> <p>člen 4 V 4.čl. naj se članstvo v strokovni komisiji, ki lahko rokodelki oziroma rokodelcu podeli listino, s katero ta pridobi naziv vrhunski rokodelc oziroma vrhunska rokodelka, opredeli po kriteriju strokovnosti. Za usposabljanje rokodelcev morajo skrbeti institucije, ki imajo ustrezno strokovno znanje in podporo, zato predlagamo da se iz »rokodelske sheme« izloči Zveza društev upokojencev Slovenije, saj rokodelstvo naslavlja ljubiteljsko in ne kot profesionalno oziroma ekonomsko dejavnost. Strokovno komisijo naj sestavljajo le predstavniki strok, ki v svojih programih in dejavnostih posegajo tudi na rokodelska področja, to pa so naslednje: etnologija in kulturna antropologija, umetnostna zgodovina, (industrijsko in unikatno) oblikovanje, po enega člana prispevata še Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije.</p> <p>člen 5 V 5.čl. se predlaga sistemizacija certifikatov in znamk na način, da se znak »Rokodelstvo Art&Craft« opredeli kot najbolj prepoznavno strokovno zagotovilo kakovosti rokodelskih izdelkov, ki dokazuje kontinuiteto s tradicijo, ostali certifikati, ki jih navaja zakon (npr. certifikati kolektivnih blagovnih znamk) pa so temu podrejeni.</p> <p>V drugem odstavku 5. čl. se predlaga popravek opisa, ki določa da certifikat potrjuje, da gre za kakovostno, mojstrsko izdelan rokodelski izdelek. V istem členu se predlaga, da se iz petčlanske ocenjevalne komisije izloči strokovnjaka s področja sociologije kulture, ker se omenjena stroka z rokodelstvom ne ukvarja, strokovnjaka s področja etnologije in strokovnjaka s področja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izraz shema: Izraz »sistem« se uporablja za skupino enot, ki ureja večje področje (npr. družbeni sistem, davčni sistem, živčni sistem, planetni sistem), nakazuje na širšo sistemsko ureditev in se za urejanje področja prenosa znanja prav tako ne zdi najbolj ustrezen. Izrazu »program« smo se namenoma izognili, saj se izobraževalni programi določajo v skladu s šolsko zakonodajo, ki sodi v pristojnost MIZŠ. Rokodelski izobraževalni programi za pridobitev poklicne oziroma strokovne izobrazbe se lahko s trenutno veljavno zakonodajo oblikujejo na podlagi poklicnih standardov, ki jih sprejme minister za delo, na predlog Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje. <p>4. člen</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvajalci rokodelske sheme: Z opredelitvijo rokodelske sheme skladno s četrtem odst. 4. čl. ZorR je predvideno, da se opredelijo tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci praktičnega dela. Za rokodelske panoge, kjer je rokodelcev več, praviloma to ne bi smel biti problem. Trenutno stanje na področju rokodelstva pa kaže na to, da določeno rokodelsko panogo »v izumiranju« obvlada le še nekaj starejših posameznikov, katere pa bi bilo nujno potrebno vključiti v rokodelsko shemo z namenom čim prejšnjega prenosa rokodelskega znanja na naslednje generacije. ZorR namenoma ne določa pogojev oz. strokovne izobrazbe za izvajanje praktičnega dela, tako da omogoči, da se v prikazovanje praktičnega dela lahko vključi tudi tiste rokodelce, ki ostajajo še edini, ki imajo ta znanja. Predlog ZorR ureja neformalno usposabljanje (ne formalno izobraževanje), katerega cilj je »pridobitev« naziva »vrhunski rokodelc« s čim nižjimi (pa hkrati z določenimi minimalnimi) pogoji. Predlagatelj zakona je sledil cilju, da se v prenos znanja vključi čim širši krog ljudi, tudi tiste starejše
--	---	--

	<p>kulturne antropologije pa se združita v enega s področja etnologije in kulturne antropologije, kar nakazuje, da je posameznica oziroma posameznik zaključil študij na OEiKA.</p> <p>člen 16 V predlogu zakona manjkajo ukrepi, ki bi naslavljali rokodelce in rokodelke same, zato se namesto institucionalne ravni delovanja predlaga uvedba ukrepov, ki spodbujajo in lajšajo dejavnosti rokodelcev.</p> <p>drugo Predlaga se vključitev opredelitve rokodelske delavnice oziroma rokodelskega ateljeja in določi prostorske pogoje za opravljanje posameznih rokodelskih dejavnosti in delovanja rokodelskih centrov.</p> <p>Predlaga se uporaba ženskega in moškega spola (rokodelec/rokodelka).</p>	<p>rokodelce in kmete, ki nimajo pridobljene formalne izobrazbe ali pa te nikoli ne bodo pridobili, imajo pa neprecenljiva rokodelska znanja, ki jih želimo ohraniti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestava komisije: Gre za komisijo, ki jo ZorR v 4. členu uvaja na novo (ne gre za isto komisijo, ki je določena kot ocenjevalna komisija za rokodelske izdelke na podlagi 5. čl. ZorR). Komisija bo ocenila usposobljenost rokodelca po merilih, ki so določena v šestem odst. 4. čl. ZorR in podala mnenje, ali je določen rokodelec usposobljen za pridobitev naziva »vrhunski rokodelec«. Načeloma gre za »administrativno« ugotavljanje izpolnjevanja pogojev (npr. predložitev že pridobljenih certifikatov, dokazil o zaključenih izobraževanji ter drugo navedeno v obeh alinejah), pri čemer bo komisiji še vedno dana možnost, v kolikor to oceni, da poda tudi negativno mnenje. Verjamemo, da bodo KRCS, ZDUS in SEM v komisijo predlagali imenovanje svojih najbolj kompetentnih in strokovnih predstavnikov. <p>5. člen</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemizacija certifikatov in blagovnih znamk: Kategoriziranje ali vrednotenje zaščite rokodelskih izdelkov na način nadrejenosti certifikata oziroma podrejenosti znamk v prvem odst. 5. čl. ZorR ni v skladu z zakonskim načelom enakopravne obravnave. - definicija certificiranega rokodelskega izdelka: Opis se korigira tako, da certifikat potrjuje kakovostno izdelan rokodelski izdelek. - sestava ocenjevalne komisije: Obrtni zakon v 15. čl. določa strokovno komisijo, ki je sestavljena iz etnologov, umetnostnih zgodovinarjev in diplomiranih oblikovalcev. Predlog ZorR določa 4-člansko komisijo, ki jo sestavljata dva strokovnjaka s področja etnologije ali kulturne antropologije, en strokovnjak s področja
--	---	---

		<p>umetnostne zgodovine in en strokovnjak s področja industrijskega ali unikatnega oblikovanja. zakonska določba ne more navezovati le na strokovno izobrazbo pridobljeno pri konkretni izobraževalni ustanovi, zato ZorR določa poimenovanje strokovnjakov v obliki, ki se vsebinsko navezuje na vse sorodne izobraževalne programe in vsebine, ki jih izvajajo izobraževalne ustanove doma in v tujini. Črtan je strokovnjak s področja sociologije kulture.</p> <p>16. člen</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukrepi: Skladno s 15. členom predloga ZorR se bodo lahko konkretni predlogi obravnavali v posvetovalni skupini, ki bo obravnavala strokovna izhodišča in pripravljala predloge za celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju. Skupino bodo sestavljali predstavniki nosilcev in tudi drugi subjekti podpornega okolja, vanjo bodo vključeni strokovnjaki s področja rokodelstva. Posvetovalna skupina bo lahko ministrstvu predlagala ukrepe, ki jih bo ministrstvo določilo skladno s 16. členom predloga ZorR in jih podprlo, tudi finančno (npr. z javnimi razpisi). Zakonske določbe urejajo ureditev področja rokodelstva na sistemski ravni. <p>Drugo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba ženskega oziroma moškega spola, uporaba ednine oziroma množine: Nomotehnično se v zakonih uporablja le edninska oblika, s čimer pa se ne izključuje možnosti uporabe množine (npr. »skupina predmetov«). V Nomotehničnih smernicah Službe vlade RS za zakonodajo je zapisano, da se za oznako oseb, katerih spol ni vnaprej znan, uporablja moški spol. V Sloveniji Poslovnik državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) v besedilu členov zakona določa »uporabo ženskega in moškega spola v prvih
--	--	--

		<p>členih oziroma (posameznih) poglavjih predloga zakona, ki določajo temeljne subjekte predloga zakona, z navedbo, da se v nadaljnjem besedilu uporabi naslavljanje v moškem spolu.«</p> <ul style="list-style-type: none"> - atelje: Izjeme od veljavne ureditve glede prostorskih pogojev za opravljanje dejavnosti (delavnic, stanovanjskega objekta, gospodarskega poslopja, premična delavnica...) se bodo urejale v področni zakonodaji. Predlogi se bodo lahko pripravili v okviru posvetovalne skupine iz 15. čl. ZorR, pristojno ministrstvo pa bo lahko ukrep predlagalo drugim ministrstvom, v skladu z njihovimi pristojnostmi skladno s 4. odstavkom 16. člena ZorR.
<p>8., 11., 12. in 14. člen</p>	<p>Komentar Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica z dne 7. 7. 2022:</p> <p>Predlagajo se dopolnitve zakona tako, da se med nosilce podpornega okolja uvrsti Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, ki prevzema krovno upravljanje, predstavljanje in zastopanje Konzorcija rokodelskih centrov Slovenije. V ta namen prevzema upravljanje, predstavljanje in zastopanje Konzorcija rokodelskih centrov Slovenije in imenuje koordinatorja programskih vodij, ki vodi programske in projektne aktivnosti. S tem se razširja izvajanje javne službe tudi na področju rokodelstva kot kulturne dediščine.</p>	<p>ZorR rokodelske centre določa za nosilce podpornega okolja rokodelstva in jim prepoznava vrsto aktivnosti, ki so usmerjene v uresničevanje ciljev in namenov zakona. Med aktivnostmi je še posebej izpostavljeno njihovo medsebojno sodelovanje in spodbujanje prenosa rokodelskih znanj, zato se v 12. členu ZorR določa Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije kot tisti subjekt, ki povezuje rokodelske centre. Posamezni rokodelski centri v ZorR niso poimensko izpostavljeni, s čimer se zagotavlja enakopravno obravnavo ter hkrati dopušča možnost ustanavljanja novih rokodelskih centrov v prihodnosti. Prav tako se z zakonskimi določili ne posega v temeljno delovanje in statusne oblike rokodelskih centrov, povezovanje v Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije, pa tudi upravljanje, predstavljanje in zastopanje Konzorcija rokodelskih centrov Slovenije je zato stvar internega dogovora med rokodelskimi centri (konzorcijske pogodbe).</p> <p>Predvideno je, da bo skladno s 15. členom ZorR na ministrstvu imenovana posvetovalna skupina, ki bo obravnavala strokovna izhodišča in pripravljala predloge za celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju. Skupino bodo sestavljali predstavniki nosilcev in drugi subjekti podpornega okolja, vanjo bodo vključeni strokovnjaki s</p>

		<p>področja rokodelstva. Za izvajanje ZorR so predvidena proračunska sredstva, ki bodo namenjena za financiranje rokodelske sheme skladno s 4.čl., za certificiranje rokodelskih izdelkov skladno s 5.čl., delo programskih vodij skladno z 11.-13. čl. ter financiranje ukrepov skladno s 16. čl. ZorR (predvideni so javni razpisi za področje rokodelstva).</p>
--	--	--